

opusdei.org

Prałatura personalna

Z prawnego punktu widzenia
Opus Dei jest Prałaturą
Personalną Kościoła
katolickiego.

03-03-2006

Prałatury personalne

Forma prawna zwana prałaturą
personalną została ustanowiona w
ramach prawa Kościoła Katolickiego
przez Sobór Watykański II.

Soborowy dekret Presbyterorum
ordinis (7 XII 1965), nr 10, ustanowił,

że „dla realizacji specjalnych dzieł duszpasterskich dla różnych grup społecznych z określonych krajów, z określonego narodu lub też na skalę światową”, możnaby utworzyć w przyszłości, wśród innych instytucji, „specjalne diecezje lub prałatury personalne”.

Sobór starał się zarysować nową formę prawną o wielkiej elastyczności, aby przyczynić się do owocnego szerzenia orędzia i życia chrześcijańskiego: w ten sposób organizacja Kościoła odpowiada wymogom jego posłannictwa, które wpisuje się w historię ludzkości.

Większość istniejących jurysdykcji kościelnych należy do terytorialnych, ponieważ organizowane są na podstawie związku wiernych z określonym miejscem zamieszkania. Typowym tego przykładem jest diecezja. Można też ustanowić jurysdykcję kościelną dla wiernych

na podstawie innych kryteriów, którymi mogą być: zawód, obrządek, status emigranta itd. Przykładami takich jurysdykcji są ordynariaty wojskowe i prałatury personalne.

Prałatury personalne – ustanowione przez Sobór Watykański II, jak już zostało powiedziane – są instytucjami, na których czele stoi prałat, jej właściwy ordynariusz, mianowany przez Papieża, konsekrowany na biskupa lub nie, kierujący nią na mocy jurysdykcji kościelnej. Razem z prałatem prałatura może posiadać własny kler, złożony z kapłanów diecezjalnych. Do prałatury należą wreszcie wierni świeccy, mężczyźni i kobiety.

Prałatury personalne są instytucjami należącymi do duszpasterskiej i hierarchicznej struktury Kościoła. Oznacza to, że są jedną z form, za pomocą których Kościół realizuje cele wyznaczone przez Chrystusa, z

tą specyficzną cechą, że jej wierni należą także do swych kościołów lokalnych lub diecezji, na terenie których zamieszkują.

Z powodu wymienionych wyżej niektórych ich cech, prałatury personalne wyraźnie różnią się od instytutów zakonnych i instytutów życia konsekrowanego w ogólności, a także od ruchów i stowarzyszeń wiernych. Prawo Kanoniczne przewiduje, że każda z prałatur personalnych będzie kierować się prawem ogólnym oraz własnym statutem.

Prałatura Opus Dei

Zanim jeszcze zostało erygowane jako Prałatura, Opus Dei było już organiczną jednością złożoną ze świeckich i kapłanów, którzy współdziałają w konkretnej misji, szczególnym zadaniu duszpasterskim i apostolskim na skalę międzynarodową. Polega ono

na szerzeniu ideału świętości w świecie, w pracy zawodowej i w codziennej sytuacji każdego człowieka.

Paweł VI i kolejni Papieże polecili zbadanie możliwości przekształcenia Opus Dei w prałaturę personalną.

W 1969 roku zarówno Stolica Święta jak i Opus Dei rozpoczęły prace nad zastosowaniem nowej formy prawnej prałatur personalnych do rzeczywistości Opus Dei. Prace te zakończyły się w 1981 roku.

Wówczas Stolica Święta wysłała raport do ponad dwóch tysięcy biskupów diecezji, w których było obecne Opus Dei, by poczynili swoje uwagi.

Po dokonaniu tego kroku Jan Paweł II poprzez Konstytucję apostolską *Ut sit* z 28 listopada 1982 erygował Opus Dei jako prałaturę personalną o charakterze międzynarodowym. Nowe prawo weszło w życie 19

marca 1983. Wraz z tym dokumentem Papież zatwierdził Statut, który stanowi partykularne prawo papieskie Prałatury “Opus Dei”. Statut był opracowany już dużo wcześniej przez Założyciela i został poddany niezbędnym zmianom w celu dostosowania go do nowych wymogów.

Relacje z diecezjami

Prałatura Opus Dei jest strukturą jurysdykcyjnie należącą do organizacji duszpasterskiej i hierarchicznej Kościoła. Posiada, podobnie jak diecezje, prałatury terytorialne, wikariaty, ordynariaty wojskowe itd., swoją własną autonomię i jurysdykcję zwyczajną, celem realizacji swojej misji w służbie całemu Kościołowi.

Dlatego zależy bezpośrednio od Papieża, poprzez Kongregację Biskupów. Władza prałata rozciąga

się na to, co się tyczy szczególnej misji Prałatury:

a) Wierni Prałatury są w pełni podlegli władzy prałata we wszystkim, co się tyczy posłannictwa Prałatury, a konkretnie, w tym, co odnosi się do wypełniania szczególnych zobowiązań — ascetycznych, formacyjnych i apostolskich — przyjętych w formalnej umowie, mającej charakter kontraktu, przy inkorporacji do Prałatury.

Te zobowiązania, ze względu na swoją materię, nie kolidują z władzą biskupa diecezjalnego. Wierni świeccy Opus Dei pozostają także wiernymi diecezji, w której mieszkają, i dlatego pozostają poddani władzy biskupa diecezjalnego w taki sam sposób i w tych samych kwestiach, co inni ochrzczeni.

b) Zgodnie z ustaleniami prawa ogólnego i szczególnego, diakoni i prezbiterzy inkardynowani do Prałatury przynależą do kleru świeckiego ze wszystkimi tego skutkami i znajdują się w pełni pod władzą prałata.

Winni krzewić stosunki braterstwa z członkami prezbiterium diecezjalnego, starannie przestrzegać ogólnej dyscypliny kleru i korzystać z aktywnego i biernego głosu przy wyborze do rady prezbiterialnej diecezji.

Podobnie biskupi diecezjalni za uprzednią zgodą prałata lub jego wikariusza, mogą powierzać kapłanom Prałatury funkcje lub urzędy kościelne (proboszcza, sędziego itd.), z których będą zdawali sprawę jedynie biskupowi diecezjalnemu i będą wykonywać jego wskazania.

Statut Opus Dei (tytuł IV, rozdz. V) ustanawia kryteria harmonijnej współpracy między Prałaturą i diecezjami, w granicach których Prałatura prowadzi swoje specyficzne posłannictwo. Niektóre charakterystyczne cechy wzajemnej relacji są następujące:

a) Nie rozpoczyna się pracy Opus Dei, ani nie przystępuje się do kanonicznego erygowania ośrodka Prałatury bez uprzedniej zgody biskupów diecezjalnych.

b) Aby erygować kościoły Prałatury lub gdy powierza się jej kościoły — lub parafie — już istniejące w diecezji, zawiązuje się umowę między biskupem diecezjalnym a prałatem lub odpowiednim wikariuszem regionalnym; w tych kościołach mają być przestrzegane ogólne ustalenia diecezji co do kościołów prowadzonych przez kler diecezjalny.

c) Władze regionalne Prałatury zachowują należne stosunki z biskupami diecezji, gdzie Prałatura realizuje swoje zadanie duszpasterskie i apostolskie; a również z biskupami, którzy pełnią kierownicze funkcje w konferencjach biskupów i z ich odpowiednimi organizmami.

pdf | dokument generowany
automatycznie z [https://
dev.opusdei.org/pl-pl/article/praatura-
personalna-2/](https://dev.opusdei.org/pl-pl/article/praatura-personalna-2/) (16-08-2025)